KORRESPONDENT HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY

Korrespondent Handlowy Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi dwa razy na tydzień przy Gazecie Warszawskiéj.

Dnia 31 Maja 3 № 44. Roku 1845

MAGISTRAT MIASTA WARSZAWY.

Zawiadamia kontrybuentów opłaty od zarobków propinacyjnych mianowicie Składników i Dystyllatorów wódek, tudzież szczegółowych szynkarzy trunków krajowych, to jest wódek i piwa razem lub pojedynczo, w mieście Warszawie i przedmieściu Pradze zamieszkałych, że w wykonaniu artykułu 93 Postanowienia Rady Administracyjnéj Królestwa z dnia 11 (23) lipca r. z. o patentach na zarobki propinacyjne zapadłego, Kassa podatków skarbowych Miasta tutejszego upoważnioną została do rozpoczęcia wydawania patentów do zarobków propinacyjnych na rok 1845/6 i pobierania rocznych opłat art. 5 Najwyższego Ukazu z dnia 5 (17) lipca r. z. na dochód skarbu Królestwa postanowionych, jako to:

a) od dystylatorów i składników wódek po rs. 40 od każdego z tych procederu;

b) od szynkarzy wódek i piwa razem, lub samych wódek po rs. 10;

c) od szynkarzy samego piwa po kop. sr. 30.

Że wydawaniem tychże patentów, a zarazem poborem pomienionych opłat, trudnić się będzie przez przeciąg miesiąca maja i czerwca r. b. każdodziennie, wyłączając dni świąteczne od godziny 8 z rana do 12 w południe, jako terminie prekluzyjnym powołanym art. 93 oznaczonym; do téj przeto kassy każdy z interessantów zaopatrzony w świadectwo kwalifikacyjne Komissarza Policji Wykonawczéj właściwego Cyrkułu i patentem z roku upływającego posiadanym, po skutek zgłosić się jest obowiązany; inaczéj bowiem po tym terminie od 1 lipca r. b. utraciłby na zawsze prawo do tych zarobkowań i patentu, a zarazem w razie szynkowania uległby karze za niewykupienie patentu art. 112 pomienionego Postanowienia Rady Administracyjnéj oznaczonéj; przyczém Magistrat uprzedza respective interessantów, że gdy wedle art. 97, 115 i 116 tegoż postanowienia, nie mogą się mieścić szynki trunków w zabudowaniach w których się już znajduje skład okowity, spirytusów i innych wódek, tudzież w zabudowaniach gdzie się znajduje dystylarnia czyli fabryka wódek słodkich, skład do przedaży trunków mieścić się nie powinien, chociażby za posiadanym patentem dotąd utrzymywane.

Osoby zaś posiadające patent na jedno z tych zarobkowań patentu na drugie otrzymać nie mogą, wyjąwszy dystyllatorów, którym dozwoloném jest utrzymywać skład wódek do przedaży, wszelako w oddzielném zabudowaniu i za oddzielnym patentem; podług zaś art. 117 i 118 niemogą się znajdować szynki trunków w zabudowaniach przyległych Kościołom, domom badań, więzieniom karnym, gmachom szpitalnym i instytutom naukowym, niemających od wszystkich czterech stron czyli ścian i murów okolnych przepisanéj na łokci 50 odległości, a tém mniéj w domach i gmachach prywatnych, w których też zakłady lub instytuta dotąd się mieszczą; do tych zatém miejsc jako z przepisu cytowanych artykułów nieukwalifikowanych, patenta na r. 1845/6 wydawane nie będą i do ostrzeżenia tego interessanci ściśle zastósować się są obowiązani, zwłaszcza, że Kommissarze Cyrkułowi Policyjni i Administracyjni miasta tutejszego, otrzymali najmocniejszy nakaz przestrzegania skutku takowego, a zarazem i kasowania procederów zaprowadzonych w miejscach nieukwalifikowanych.

w Warszawie dnia 27 kwietnia (9 maja) 1845 r.

Prezydent *Graybner.*

Naczelnik Kancellarji, *G. Jabłkowski.*

MOWA MICHAŁA CHEVALIER o KREDYCIE PUBLICZNYM, w KOLLEGIUM FRANCUZKIÉM.

(z *Journal des Débats.*)

Michał Chevalier otworzył niedawno swój kurs ekonomji politycznéj, którego z powodu prywatnych okoliczności pierwéj zacząć nie mógł. Zaledwie o tém dowiedziała się publiczność tłumnie się nacisnęła do do kollegjum Francuzkiego (*College de France*). Oklaski tego wyborowego tłumu przyjęły professora na wejściu do sali, i takież dowody uwielbienia jego talentu i sympatji dla uczonych prac jego, podnosiły się na końcu mowy i brzmiały jeszcze po jego wyjściu.

Michał Chevalier zamierza w tym roku traktować o kredycie publicznym. Jest to przedmiot o którym wszyscy ekonomiści koniecznie mówić powinni; jest to pierwszy na którym się ćwiczył gieniusz ekonomiczny francuzkiego narodu a to nie bez blasku; finansiści ośmnastego wieku utorowali drogę Turgotowi. Ale Anglicy, którzy Francuzów wyprzedzili w praktyce kredytu publicznego, zbadali go również najgłębiéj i najuczeniéj wyłożyli mechanizm téj wielkiéj teorji. Pomijając Shmitha i Ricardo, najpopularniejszych i największych z nich, znaczna liczba pisarzy zajmowała się tym przedmiotem Wiadomo, że niektórzy byli pomocnikami Pitta, który finansowemi kombinacjami trzymał w szachu gieniusz Napoleona i potęgę Francji. Po tylu rozlicznych pracach nad kredytem publicznym, zdawałoby się iż już nic nowego powiedzieć nie zostaje i że ekonomiści poprzestać muszą na objaśnieniu dzieł swoich poprzedników. Dziś Chevalier dowiódł, że można być jeszcze nowym w tym rozległym i niewyczerpanym przedmiocie, którego szkic nakreślił

szerokiemi rysami, w mowie kursa rozpoczynającéj. Chcielibyśmy podać tu całkowitą jego mowę, może ze wszystkich jego najlepszą, a Michał Chevalier zawsze miewa dobre. Bo też chwytać umie w najbardziéj oderwanych i w najoschlejszych kwestjach stronę moralną i polityczną. Oto główna część mowy Michała Chevalier.

„...Lubo pożyczka poprowadziła tak wiele rządów do bankructwa, dla tego jednak pożyczka sama w sobie nie jest szkodliwą praktyką. Kredyt publiczny użytecznym jest tak dla oszczędnych jak dla trwoniących rządów. Porównywając pożyczkę z podatkiem, możnaby nawet powiedzieć, że podatek bierze pieniądze z kieszeni kontrybuenta, który często potrzebowałby je zachować jako zasób kosztowny, gdy téméczasem pożyczka ofiaruje się dowolnie jako nadmiar umieszczenia szukający. Pożyczka, że tak powiemy nie ma kosztów poboru, podatek zaś wybiera się z wielkim kosztem. To jednakże nie znaczy bynajmniéj aby pożyczka systematycznie lepszą była od podatku. Dla pokrycia wydatków państwa, najlepiéj byłoby aby wszyscy obywatele ofiarę jakąś ponosili i opłacali pewną taxę. Ale poza pewnym punktem który się zmienia stosownie do myśli i czasów, podatek przeciąża obywateli i wysusza źródła pomyślności narodowéj. Skoro się tylko do tego punktu dojdzie, zamiast go przekraczać, jeżeli państwo ma chwilowo wydatki zmniejszyć ani odłożyć się nie dające, najlepiéj jest uciec się do pożyczki. Pożyczka niezbędną jest ucieczką dla każdego rządu, który już silnie wyprężywszy linię podatku, zmuszony się widzi okolicznościami dostać summy jeszcze znaczniejszéj. Pożyczka, jak powiedziałem dawniéj, przystała rządowi któremu wojna zagraża a przeto wielkie ma czynić przygotowania, potężne uzbrojenia urządzić. Zaleca się równie wybornie rządowi, który chcąc zużytkować chwile pokoju, założy sobie wykończyć w krótkim terminie rozległe ulepszenia, i według téj maxymy postępuje, że najoszczędniejszym nie ten rząd który najmniéj wydaje, lecz ten który najlepiéj.

„Tak wam mówiąc, nie należę przecież do tych którzy sądzą że dług jest użyteczny, że lud zadłużony w lepszych znajduje się warunkach jak lud który nic nie winien. Nie podzielam ja wcale tego systemu optimizmu, który nawet między mężami stanu nie jednego ma zwolennika. Jeżeli zdanie to, przezemnie odrzucane, nabrało jakiéj mocy i zjęciło kilka głów politycznych, to tylko przez złudzenie. Uderzyły ich niektóre pośrednie korzyści które wynikały z istnienia długu publicznego i wniesiono ztąd zaraz że dobrze urządzone państwo nie może się obejść bez ogromnego długu. Ale to błąd; niezwrócono uwagi na jedno z praw przewodniczących ogólnemu porządkowi społeczeństw i całego świata, a które jak najwyraźniéj okazują dobrotliwe staranie Opatrzności, to jest że najdolegliwsze wypadki mają swoję stronę korzystną, i że najcięższe klęski wyradzają przecież jakieś ziarna dobrego. Tam gdzie istnieje dług publiczny cokolwiek większy, mianowicie jeżeli jest na akcje podzielony, znaczna liczba obywateli, posiadająca tego długu papiery, bezpośrednio jest interesowaną o utrzymanie porządku i zachowanie istniejącego rządu. Zresztą tytuły rentowe łatwiejsze są do umieszczenia, chętnie w wielu okolicznościach są brane, a zatém rozmaitym potrzebom publicznym odpowiadają, i w rozmaitych stosunkach towarzyskich są dogodne, i nareszcie tytuły te czyli papiery wchodzą do umów wielu, takowe upraszczają lub ułatwiają. Ale są to słabe tylko wynadgrodzenia za niedogodność ściągania corocznie z owocu zarobionego przez obywateli, tu summy 200 miljonów jak we Francji, tam straszliwéj summy 600 miljonów jak w Anglji Nakoniec korzyści na jakich się opierają zalecając dług publiczny łatwo by się dały uzyskać inną drogą. Mechanizm dzisiejszych naszych społeczności składa się z dość znacznéj liczby sprężyn, dla tego też otrzymać można takie same skutki za pomocą bardzo rozmaitych kombinacyj.

Kredyt publiczny na wielkie rozmiary i na pewnych zasadach istnieje od niedawnego czasu dopiero. Możnaby nawet powiedzieć, iż jest spółczesnym rewolucji francuzkiéj, lubo dług angielski wynosił już 1 miliard przed stu laty pierwéj. Ale dopiero od rewolucji francuzkiéj dług publiczny otrzymał organizację powszechną i regularną. Zaiste i przed tym zasem rządy uciekały się do pożyczek. Rzeczpospolita rzymska zaciągnęła pożyczkę dla odparcia gromów które jéj Annibal zadawał Franciszek Iszy utworzył renty. Ludwik XIV i Ludwik XV niezmiernie państwo zadłużyli, i wszystkie wielkie monarchje tym samym poszły torem, w skutek owego popędu, jaki te niekontrolowane władze miały do wydawania wszystkich summ których tylko dostać mogły jakim kolwiek bądź sposobem. Jednakże prawo o kredycie publicznym i najwyższe jego prawidła w teorji i w praktyce zaprowadzone dopiero zostały w ostatnich latach ośmnastego wieku. Bankructwo od téj pory surowiéj było uważane, energiczniéj potępiane i karane, lubo wszakże nie jedno państwo do ostateczności przywiedzione, chwytało go się nareszcie. Z kredytu publicznego nadzwyczajny użytek zrobiono. Kredyt publiczny wielką grał rolę, niegodną, w dramie która zakrwawiła Europę po 1789 r. przez ćwierć wieku. Od czasu przysięgi w sali *Jeu de Paume* aż do dni naszych, rządy Europy zaledwie się na trzydzieści miljonów zapożyczyły. I prawdziwie nawet powiedziećby można, że jeżeli ta walka zakończyła się zwaleniem kolosu który losy swoje z losami Francji zjednoczył, to dla tego, że Anglja miała kredyt do samego końca, a Napoleonowi go zabrakło.

Od tego też czasu posiłkująca instytucja kredytu publicznego została zaprowadzoną, chcę tu mówić o amortyzacji, machinie któréj zrazu przyznawano cudowną prawie potęgę, a dziś patrzą na nią jak na owe stare aparaty skomplikowane, które obudzały uwielbienie naszych ojców, teraźniejsi jednak mechanicy tylko okiem wzgardy na nie poglądają. Zdamy sobie sprawę z tego czém amortyzacja była i z tego czém dzisiaj być może; zbadamy usługi jakie oddała i sprobujemy wymierzyć użytki jakie jeszcze oddać może.

Kwestja długu publicznego z bardzo bliska dotycze drugiéj, o któréj nader wstrzemięźliwie wyrażać się winniśmy, gdyż w kraju naszym jest ona teraz poddaną rozprawom publicznym. Rzecz tu chodzi o zmianę i wykupno rent. Tu zapewne nastręczy się sposobność wykazania jednéj z głównych trudności ekonomji politycznéj, to jest pogodzenia w niéj teorji z praktyką, albo, dokładniéj mówiąc, wskazania w niéj teorij któreby się nadały do wszelkich wymagań praktyki; bo panowie, w zarządzie państw, w administracji spraw publicznych, praktyka zmienną jest i kapryśną nieskończenie. Krzyżują się interesa, namiętności występują w zapasy, trącają się i zamieszanie sprawują. Czyny przeszłe, jakkolwiek one zgadzały się lub niezgadzały z prawidłami mądrości, zobowiązują przyszłość a teraźniejszości ręce wiążą. Ekonomja polityczna, tak jak wszystkie nauki, działa na przypuszczeniach

Nie może ona i nie powinna puszczać się w otchłań namiętności; przypuszcza, że te sprężyny i pobudki nie istnieją i skutki ich i przyczyny odrzuca od siebie. Mąż stanu przeciwnie, zmuszonym jest brać w rachunek rozmaite zmienne siły, swawolne, niedające się ani zmierzyć ani przewidzieć uprzednio, które wynikają z woli ludzkiéj, objawionéj wypadkami historji, zdaniami i przesądami ludów, dobremi albo złemi ich działaniami. Tak więc, skoro tylko o praktykę idzie, ekonomja polityczna wyrzec się powinna swoich pretensyj, ugruntowanych w teorji, że jest nauką stanowczą i ścisłą nakształt nauk przyrodzonych, w któréj namiętności serca ludzkiego żadnéj roli nie grają, i gdzie wszystko dzieje się odpowiednio do praw majestatycznych prostotą swoją, nakazujących jednolitością i jednością w przestrzeni i wiecznotrwałością w czasie, jakie Opatrzność materjalnemu światu zakreśliła. W praktyce, dla tego samego że wtedy solidarną jest wraz z polityką, ekonomja polityczna bierze udział

w drganiach serca ludzkiego, i czuje wpływ najsamowolniejszéj i najnierówniejszéj z sprężyn, to jest wolnéj woli człowieka. Często wtedy jest przeto siłą wypadków odrzucaną w rzęd nauk przypuszczalnych, zwodniczych, w których wiele zadań, w jednakowych przecież wyrazach założonych, mogą wedle okoliczności bardzo odmienne mieć rozwiązanie. To jeszcze może jest prawdziwszém względem wszystkiego co się w dziedzinie kredytu mieści, jak względem wszystkiego innego; bo w tém ekonomja polityczna najbliżéj dotyka polityki, moralności, to jest stref, w których popędy serca ludzkiego i natchnienia wolnéj woli wszechwładną potęgę wywierają. Nie trzeba się nam dziwić tedy, jeżeli postrzeżemy, że według różnych krajów i różnych wypadków dopełnionych w łonie Państw rozmaitych, kwestja wypłaty, wykupna lub zamiany papierów publicznych, otrzymywać może nie tylko odmienne rozwiązanie, ale nawet wprost przeciwne.

(*Dokończenie nastąpi.*)

ZDANIE SPRAWY BANKU POLSKIEGO ZA ROK 1844.

Obraz czynności roku upłynionego 1844, objaśniony obecném zdaniem sprawy, Bank Polski, w myśl artykułu 44 Ukazu Najjaśniejszego Pana z dnia 17 (29) stycznia 1828 r., do powszechnéj wiadomości podaje.

DZIAŁ I.

Zaspokojenie długu krajowego.

1. *Dowody Kommissji Centralnéj Likwidacyjnéj* na długi *b. Xięstwa Warszawskiego* procentowe i *Assekuracje Skarbowe* spłacane były jak w latach poprzednich, na zasadzie Ukazu Najjaśniejszego Pana z dnia 19 (31) sierpnia 1828 roku i 10 (22) czerwca 1829 roku, w miarę zgłaszania się posiadaczy takowych.

Pozostało na ten cel funduszu, z końcem roku 1843 w Listach Zastawnych rs. 1650.

Wniosła Kommissja Rzadowa Przychodów i Skarbu w roku 1844:

w Listach Zastawnych	rs 4,485 k. —	
w gotowiźnie	„ 6,201 „ 46.	
		rs. 10,686 k. 46
	w ogóle było	rs. 12,336 k. 46

Spłacono właścicielom Dowodów:

w Listach Zastawnych	rs. 3,660 k. —	
w gotowiźnie	„ 2,146 „ 04 1/2	
		rs. 5,806 k. 04 1/2

Pozostało funduszu z końcem r. 1844:

w Listach Zastawnych	rs. 2,475 k. —	
w gotowiźnie	„ 4,055 „ 41 1/2	
		rs. 6,530 k. 41 1/2

2. *Obligacje Udziałowe* po złp. 300, czyli rs. 45, z pożyczki złp. 42,000,000 z roku 1829, w oznaczonym przepisami czasie losowane były.

Fundusz na umorzenie téj pożyczki, z lat poprzednich pozostały, z powodu niezgłoszenia się właścicieli wylosowanych Obligacyj wynosił	rs. 90,885 k. 90
Kommissja Rzadowa Przychodów i Skarbu, stosownie do planu, dostarczyła na rok 1844	rs. 476,700 k. —
razem było funduszu	rs. 567,585 k. 90
z którego wypłacono za Obligacje wylosowane w r. 1844 rs. 440,710 k. 50 w latach poprzednich 28,692 k. 15	469,402 k. 65
Pozostało funduszu z końcem roku 1844	rs. 98,183 k. 25

3. *Obligi skarbowe pięcioprocentowe*:

Serja I z r. 1834	zł. 25,000,000 czyli rs.	3,750,000
Serja II z r. 1838	zł. 35,000,000 czyli rs.	5,250,000
Serja III z r. 1841	zł. 60,000,000 czyli rs.	9,000,000
	Razem rs.	18,000,000

Ukazem Najjaśnieszego Pana z d. 29 lutego (12 marca) 1845 roku, zostały przeznaczone do wyjęcia z obiegu, bądź przez wymianę ich na nowe Obligi cztero-procentowe, bądź też przez wypłacenie gotowizną imiennéj wartości, i dla tego losowanie ich dwa razy na rok, to jest dnia 10 marca i 10 września prawem oznaczone, odbyło się po raz ostatni w dniu 10 marca 1844 roku.

Do pozostałego funduszu z lat poprzednich, dla niezgłaszających się jeszcze właścicieli Obligów wylosowanych i ubiegłych kuponów, wynoszącego z wszystkich trzech Seryj	rs. 84,969 k. 73
przybył fundusz podług planu na rok 1844 przez Kommissję Rządową Przychodów i Skarbu w racie kwietniowéj dostarczony	rs. 630,000 k. —
razem było funduszu	rs. 714,969 k. 73
z którego wypłacono w ciągu roku 1844 za wylosowane Obligi i Kupony	rs 710,724 k. 73
Pozostało do wypłaty z końcem r. 1844	rs. 4,245

Spełniając Ukaz Najjaśniejszego Pana, wyżéj powołany, co do wycofania z obiegu wszystkich Obligów Skarbowych pięcio-procentowych, wynoszących pierwotnie summę	rs. 18,000,000
z których przez losowania i wykupno umorzono już po włącznie losowanie dnia 10 marca 1844 roku odbyte	rs. 2,618,550
a pozostało do umorzenia	rs. 15,381,450
Bank Polski na zasadzie warunków, przez Radę Administracyjną Królestwa pod dniem 31 marca (12 kwietnia) r. 1844 zatwierdzonych i ogłoszonych, wycofał z obiegu przez skonwertowanie na Obligi cztero-procentowe, do dnia 10 października tegoż roku, Obligów pięcio-procentowych z Kuponami październikowem za	rs. 15,145,500
Reszta pozostała w obiegu	rs. 235,950

nie dochodząca już funduszu na losowanie tych Obligów w d. 10 października przeznaczonego, wywołaną została z obiegu, jako Obligi w dniu 28 września (10 października) 1844 roku do spłacenia przypadające. Że zaś umorzenie Obligów cztero-procentowych już rozpoczyna się z dniem 20 sierpnia (1 września) r. 1844 i na cel ten podług powołanego Ukazu wpływać zaczęły raty ze Skarbu publicznego, początkowo przeznaczone na Obligi pięcio-procentowe; przeto w myśl układów o konwersją zawartych, funduszem do spłacenia Obligów pięcio-procentowych do dnia 28 września (10 października) nie wymienionych, są wpływy gotowizną za Obligi cztero-procentowe na tęż wymianę przeznaczone; jakoż z funduszu tego wpłynęło:

a. na Obligi nie wymienione, i z d. 28 września (10 października roku 1844 do spłacenia przypadające,	rs. 235,950 k.
b. na Kupony październikowe, od tychże	rs. 5,898 k. 75
c. na końcowe dopłaty Obligów nad przeznaczony fundusz wylosowanych dnia 27 lutego (10 marca) r. 1844 z Serji I złp. 612 gr. 12 „ II „ 180 „ 6 „ III „ 679 „ — razem złp. 1,471 gr. 18 czyli	rs. 220 k. 74
d. na kupony lat ubiegłych brakujące przy Obligach wymienionych	rs. 393 k. 75
razem	rs. 242,463 k. 24

Spłacono od dnia 29 września (1 października 1844 r. Obligów i kuponów na . . . . . . rs. 206,163 k. 24

Pozostało funduszu z końcem roku 1844 rs. 36,300

Pozostałość ta, łącznie z pozostałością wyżéj wymienioną na niespłacone Obligi po dzień lutego (10 marca) 1844 wylosowane i Kupony od tychże, wynosząca . . . rs. 4,245

czyni w ogóle summę rs. 40,545

wystarczającą na spłacenie wszystkich nieskonwertowanych Obligów 5-procentowych i Kuponów, z którémi właściciele dotąd się nie zgłosili, i cały ruchunek takowych zamyka.

4. *Obligi Skarbowe 4-procentowe* po rs. 500, 150 i 100 Ukazem Najjaśniejszego Pana z dnia 24 lutego (12 marca) 1844 roku w miejsce cofniętych z obiegu Obligów 5-procentowych postanowione, umorzone być mają przez półroczne losowania, funduszem rs. 630,000 przeznaczonym poprzednio na spłacenie Obligów 5-procentowych, które Skarb Królestwa co pół roku przez lat 61 dostarczać będzie.

Z pierwszéj raty czyli z funduszu przez Kommissję Rządową Przychodów i Skarbu na umorzenie téj pożyczki dostarczonego w dniu 20 sierpnia (1 września) 1844 rokn rs. 630,000
spłacono Obligów i Kuponów . . . rs. 590,132

Pozostało funduszu z końcem roku 1844 . . rs. 39,868

5. *Obligacje Cząstkowe* po złp. 500, czyli rs. 75, z pożyczki zł. 150,000, losowane były w terminach prawem oznaczonych.

Fundusz na umorzenie téj pożyczki przez Kommissją Rządową Przychodów i Skarbu podług planu dostarczonym został w summie . . . . . . rs. 1,195,500 k —
Pozostawało z lat poprzednich z powodu niezgłoszenia się właścicieli wylosowanych Obligacyj . . . . . . rs. 80,415 k. —

Było razem funduszu rs. 1,275,915 k. —

którym spłacono Obligacyj wylosowanych w roku 1844 za rs. 1,143.380 k. —
Z losowania lat poprzednich . rs. 34,357 k. 50

rs. 1,177,747 k. 50

Pozostało funduszu z końcem rokn 1844 rs. 98,167 k. 50

(*Dalszy ciąg nastąpi.*)

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

ZBOŻE.

Londyn 21 *maja. Widoki co do przyszłego sprzętu i handel zbożowy w ogólności.* Od ostatniego doniesienia naszego prawie nieprzerwanie mieliśmy wiatr północny i ciągle zachmurzone niebo; czas na tę porę roku był zimny albowiem wegetacja bardzo powolnym krokiem postępowała; gdyby po tém lato nie wypadło pomyślniéj, toby wszystko przeciwko wczesnemu sprzętowi mówiło. Młode rośliny pszenicy, jeżeli weźniem pod uwagę całe królestwo, nie mają wcale tak obiecującego wejrzenia jak w roku zeszłym, bo w niektórych okręgach robaki nasienie wypsuły. Że jednak w ogólności mało jest przyczyn do obawy, a nawet nic stanowczo złego pod względem zasiewów nie da się powiedzieć, to też handel zbożowy nie ocknie się zapewne ze swojego letargu, w którym już tak długo zostaje. To mniemanie u wszystkich, którzy w tych interesach udział mają tak jest powszechnie panującém, że jakkolwiek niski są teraz ceny, nikt nie myśli o trzymaniu zapasów i kiedy dzierżawcy ciągle bardzo skrzętnie na targi produkta swoje dowożą, kupcy, młynarze i handlarze ograniczyli się bardzo, i to tylko kupują co im bezpośrednio potrzeba. W przeszłym tygodniu czas również był zimny i nieprzyjazny, z okropnemi nawalnicami i deszczem, co pszenicy rosnąć przeszkadza. Targi na wschodnim brzegu, jako to w Yorkshire i Lancashire, objawiają większą siłę w cenach pszenicy, i w ostatnich dniach kupcy zmuszeni byli podwyższone płacić ceny. We środę, a mianowicie w piątek przybyły tu znaczne dosyć ładunki pszenicy z Belgji, które stosownie do gatunku i dobroci, po 24 do 30 szylin. za kwarter rozebrane zostały. W wartości zbóż jarzynnych w ciągu ostatniego tygodnia żadna nie zaszła zmiana; rośliny mają dobre mieć wejrzenie, a mianowicie pola jęczmienne za wiele obiecujące są uważane.

Ostatnie doniesienia amerykańskie są z 3 , a kanadyjskie z 28 kwietnia. Według pierwszych handel maką szedł opieszale, z dążnością ku obniżeniu, mianowicie w Buffalo, Chicago, Rochester i Cleveland, a według drugich były zamówienia w Montréal, z Anglji blisko na 150,000 beczek maki po 19 szylingów za beczkę a po 23 szylingi wraz z frachtem, ale nie mogły być dokonane niżéj 20 szylingów. Że zaś ceny w Stanach Zjednoczonych wyższe były jak w Kanadzie, dla tego tegoroczny wywóz szacowano nie wyżéj nad 500,000 beczek, jeżeli żądania do Anglji, nie wezmą odmiennego kierunku, a w razie pomyślnym wywóz ten daleko byłby znaczniejszy.

Umiarkowany dowóz pszenicy, któryśmy dziś rano z Essex, Kent i Suffolk otrzymali, polepszone wiadomości z targów prowincjonalnych i pomnożone skargi na złe wejrzenie roślin pszenicznych w rozmaitych okręgach, skłoniły meklerów, do postąpienia za najlepsze próby po 1 szylingu na kwarterze; gdy tymczasem pośledniejsze gatunki po całkowitych dawniejszych cenach szybki odbyt znajdowały; na zagraniczną pszenicę ocloną małe były żądania, a ceny jéj utrzymują się dotąd na dawniejszéj stopie.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIÉJ.

Dnia 30 Maja 1845 roku.		żądają R. s.	żądają k.	dają R. s.	dają k.
1. WEXLE.					
Berlin 100 talarów . .	2 M .	92	70	92	47
Gdańsk 100 talarów . .	2 M. .	92	40	—	—
Hamburg 300 m. k. . .	2 M. .	139	50	139	5
Londyn funt sterlin. . .	3 M. .	6	40	—	—
Lipsk 100 talarów . .	2 M. .	—	—	—	—
Moskwa 100 rub. sr. . .	1 M. .	100	-	—	—
Petersburg ditto. . .	1 M. .	100	50	—	—
Paryż 300 franków . .	2 M. .	75	—	—	—
Wiedeń 150 złr. . .	2 M. .	97	5	—	—
Wrocław 100 talar. . .	2 M. .	92	55	—	—
2. MONETY.					
Rossyjskie Imperjały . . .		—	—	—	—
Holendr. dukaty nowe . . .		-	—	—	—
ditto stare ważne . . .		—	—	—	—
Frydrychsdory Pruskie . . .		—	—	—	—
Rossyjskie assygnaty . . .		—	—	—	—
Austryjackie bilety bankowe za 150 złr. .		—	—	—	—
3. PAPIERY.					
Obligi Skarbowe na 1000 złp. . .		—	—	—	—
„ „ „ 4% za 100 r. s. .		—	—	—	—
Listy zastawne białe daw. bez kup. (*) .		—	—	—	—
„ „ nowe		—	—	14	80
Obligacje udziałowe na 300 złp. .		—	—	—	—
Obligacje cząstkowe na 500 złp. .		—	—	—	—
Certyfikaty Banku lit. A na 300 złp. .		—	--	--	—
Serje wylosow. lit. B na 200 złp. .		—	—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likwidac. za 100 złp.		-	—	—	—

(*) Wartość kuponu kop. 26 1/3.